

İstanbul Üniversitesi ECZACILIK FAKÜLTESİ

Ecz. Ümit KAYAALP

Yüzyıllar boyunca tıp ve eczacılık bilimleri birlikte gelişmiş usta-çırak yöntemiyle hekim-eczacı yetişmiştir. Eskiden hastaları muayene eden hekimler tedavi için gerekli olan ilaçları da kendileri hazırlamış. Avrupa'da 13. yy'da eczacılık mesleğinin tıp mesleğinden ayrılması ile ilgili bazı gelişmeler olmasına rağmen eczacılık okullarının açılması çok sonraları olmuştur. İslam tababebetinde önemli yer tutan hastanelerde eczanelerin bulunduğu ve daha sonraları Selçuklu ve Osmanlı devirlerinde de yapılan değişik sağlık kuruluşlarında bugünkü eczacıların karşılığı olarak kabul etmemiz gereken drog sağlamak ve ilaç hazırlamak işleriyle görevli uzman kişilerin bulunduğu bilinmektedir. Türkiye'de modern anlamda eczacı yetiştiren ilk öğrenim kurumunun Sultan II. Mahmut (1784-1839) devrinde

1839 yılında Mekteb-i Tıbbiye-i Adliye-i Şahane (Askeri Tıp Okulu) içinde eczacı sınıfı olarak öğretime başladığı bilinmektedir. bugünkü İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'nin başlangıcı olarak kabul edilen bu öğretim kurumunda eczacılık öğrencilerinin 3 yıl süre ile fizik, kimya botanik, galenik ve farmakoloji dersleri okudukları ve ayrıca eczanelerde pratik yapmalarının gevrekli olduğu bilinmektedir. Avusturya'dan getirilen ve muallimi evvel ünvanı ile Başmuallim'de yapılan Dr. Charles Ambroise Bernadr esas olarak tıp öğrencilerine dersler vermiş bunun yanında eczacılık öğrenimi ile de ilgilenmiştir. Dr. Bernard 1844 yılında il Tük Farmakopesi olan "Pharmacopea Castrensis Ottomona"yı yayınlamıştır. Eczacılık öğrencilerinin iyi yetişmesi için Avrupa'dan Eczacı Antoine Calleja getirilmiş ve okulda kitaplık, kimya laboratuvarı, botanik bahçesi, tabiat

müzesi ve ayrıca Merkez Eczanesi kurulmuştur.

1839 yılında askeri Tıp Okulu'na bağlı olarak ordunun eczacı ihtiyacını karşılamak amacıyla açılan yurdumuzdaki ilk eczacı sınıftan 1840 yılında diploma alan eczacı Ahmet Mustafa Efendi'dir. Askeri Tıp Okulu'nda 1870 yılına kadar öğretim Fransızca yapılmış bu tarihten sonra Türkçe öğretime geçilmiştir.

1849 yılında yangın çıkması sonucu Askeri Tıp Okulu ve ona bağlı eczacı sınıf Sütüce'ye taşınmıştır. 1865 yılında Hasköy'e taşınan okul daha sonra da birçok nedenlerle sırasıyla Sirkeci'ye, Galatasaray'a tekrar Sirkeci'ye ve 1903 yılında Haydarpaşa'ya nakledilmiştir. 1933 yılında gerçekleştirilen üniversite reformu ile eczacı okulu İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Eczacı Mektebi olarak Fen Fakültesi'ne bağlanmıştır ve 1944 yılına kadar

öğretime bu şekilde devam etmiştir. 1938-1939 ders yılından başlayarak öğretim süresinin 4 yıl olmasına karar verilirken bazı yeni dersler programa katılmıştır.

Eczacı Okulu 1926 yılında taşındığı ve Dişçi Okulu ile bir arada eğitim yaptığı binasından 1961 yılında bugünkü binasına taşınmıştır. Bu bina uzun süre Maliye Nezareti, sonra İstanbul Lisesi olarak kullanılmış ve 1933 yılında Askeriye Tıbbiye Mektebi'ne devretilmiştir. Bina A, B ve C bloklarından oluşmaktadır. Ayrıca Farmakoloji Anabilim dalı ve ilaç üretim birimine ait bina bulunmaktadır. Eczacılık öğretiminin ve araştırmalarının daha verimli olması için çok eskiden beri yapılan çalışmalar sonunda 15.1.1962 tarihinde İ.Ü. Eczacılık Fakültesi kurulmuş ve 4.11.1963'te yapılan törenle hizmete açılmıştır. Eczacılık Fakültesi kurulduktan sonra sırasıyla Prof. Dr. Turhan Baytop 1963-1965, Prof. Dr. Kasım Güven 1965-1969, Prof. Dr. Hayriye Amal 1969-1970, Prof. Dr. Şevket Tekman 1970 Nisan-1970 Eylül, Prof. Dr. Rasim Tulus 1970-1973, Prof. Dr. Turhan Baytop 1973-1978, Prof. Dr. Sedat İmre, 1978-1982, Prof. Dr. Turhan Baytop 1982-1987, Prof. Dr. Gültekin Sunam 1987-1994 dekanlık hizmeti vermişlerdir. Prof. Dr. Hakan Berkkan halen dekanlık görevini sürdürmektedir. 10.4.1997 tarihi itibarıyla

fakülte de 40 profesör, 4 doçent, 5 yardımcı doçent ve 44 araştırma görevlisi olmak üzere toplam 93 öğretim görevlisi vardır. 1923-1973 yılları arasında İ.Ü. Eczacılık Fakültesi öğretim üyeleri tarafından bir kısım İ.Ü. yayınlarından olmak üzere 80 ders kitabı yayınlanmıştır. 1973-1995 yılları arasında fakülte öğretim üyeleri tarafından İ.Ü. Eczacılık Fakültesi yayınlarından olmak üzere 68 kitap basılmıştır. Fakülte kitaplığında Türkçe ve yabancı dillerde basılmış 4382 kitap ve 8924 cilt dergi bulunmaktadır. Fakültede Farmasötik Botanik bilim dalının geliştirdiği ve uzun yıllar devam eden çalışmalar sonucu Türkiye'den bitki örneklerinin İ.Ü. Eczacılık Fakültesi Herbarium'u (İSTE) meydana getirilmiştir. Fakülte'de 15 Ağustos 1984 tarihinde "Türk Eczacılık Tarihi Müzesi" yeniden düzenlenerek ziyarete açılmıştır. 14 Mayıs Türk Eczacılık günü nedeniyle her yıl fakülte de toplantılar düzenlenmektedir. ilaç ve insan sağlığı, eczacılık sorunları ve eczacılık eğitimi konularını içeren paneller yapılmaktadır. 1995-1996 öğretim yılında mezun öğrenci sayısı 175, 1996-1997 yılında fakülteye kayıt olan öğrenci sayısı,

205'tir. Şu

anda okulumuzda toplam 1040 öğrenci bulunmaktadır.

SOSYAL FAALİYETLER

Fakültedeki sosyal faaliyetlerin üniversite standartlarında olduğu söylenemez. Bizce bunun kaynağı öğrencilerin sosyalitelevlerinin düşük olması ve fakültenin, öğrencilerini kültürel anlamda donandırma noktasında yeterli tarihi birikime ve tecrübeye sahip olmamasıdır. Öğrencilerle okul yönetimi arasındaki diyalogsuzluğun da rolü büyüktür.

Fakültede bunu aşmaya çalışana değişik alanlarda faaliyette bulunan kulüpler bulunmaktadır.

Bunlar arasında "BİLİM-EDEBİYAT KULÜBÜ" DROG isimli dergi çalışmasından başka panel, konferans, servi ve gezi gibi etkinliklerde bulunmayı hedeflemektedir. Sosyal aktivite noktasında "KİTAP KULÜBÜ"de kitaplık ve panel gibi faaliyetleriyle katkıda bulunmaktadır. Bunları d dışında; Farmaktif, Tiyatro Kulübü, Dans Kulübü gibi kulüpler de bulunmaktadır. son olarak ismi henüz belirlenmemiş ve kuruluş aşamasında olan bu kulüp, dergi çalışmalarına başlamıştır. Ayrıca fakültede her yıl periyodik olarak futbol turnuvası düzenlenmiştir.

KAYNAKÇA:

H. Baylav, T. Baytop, C. Güven, A. Ekinci

